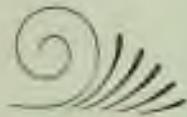

Zdravíme pana
AL. CHMELÁŘE,
Florida

30 centů

TELEFONY:
(312) 749-1891
(312) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 032670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVI

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

OTERÝ 22. SRPNA 1989 · Čís. 63

TUESDAY, AUGUST 22, 1989

Základní kámen evropského domu - lidská práva

R. - RFE.

Kdyby byl americký prezident Bush jel z Varšavy do Budapešti vlakem nebo autem, musel by projet zemí, která skýtá co do ochoty reformovat svůj politický a hospodářský systém smutný obraz. - Tak zněl úvod komentáře, který západoněmecká televize vysílala k návštěvě západoněmeckého ministra zahraničí Genschera v oné tak protireformně naladěné zemi - v Československu. Celý komentář vyzněl v tom smyslu, že je povinností Západního Německa ukázat sousednímu státu právě v těchto dnech, kdy je pozornost světové veřejnosti takřka výlučně obrácena k Polsku a k Maďarsku, že do Evropy bez železné opony patří samozřejmě i Československo. Faktem je, že přes oficiální ujištění obou stran o ryze rutinní povaze Genscherovy cesty do Prahy - v rámci pravidelných kontaktů ministrů zahraničí NSR a Československa - svědčí text projevu, který Genscher pronesl v Černínském paláci přece jen o mimořádnějších ambicích jeho nynější návštěvy: podstatnou část svého proslovu na slavnostní večeři, pořádaném Jaromírem Johanem, věnoval bonnský ministr zahraničí lidským právům jako základnímu kameni onoho evropského domu, který je nyní budován. Západní Německo a Československo, jako dva sousední státy uprostřed Evropy, jsou zvláště povováni aktivně se zúčastnit uskutečňování tohoto projektu, zdůraznil Jans

Pokračování na str. 2

Nezdravá rivalita

V. - RFE.

Rivalita v afgánském hnutí odporu dosáhla nedávno nového vrcholu, když příslušníci jedné gerilové skupiny povraždili 30 členů soupeřící frakce, mezi nimi několik velitelů bojových jednotek.

Oběti srážky, členové skupiny Džamiját, byli přepadeni, když se 10. července vraceli ze schůze reprezentantů osvobodovacího hnutí v severoafgánské provincii Tachar. Útok provedli zřejmě stoupenci radikální skupiny, kterou vede islámský fundamentalista Hekmatyar. Přepadení a usmrcení byli příslušníci jednotek, kterým velí jeden z nejrezolutnějších důstojníků hnutí odporu Achmad Šach Masúd. Mluvčí skupiny, k níž přepadení patřili, nyní prohlásil, že masakr nesmí odvést gerilové hnutí od hlavního cíle - svržení komunistického režimu v Kábulu. Pachatele má stihnout spravedlivý trest a tím bude záležitost skončena.

Mluvčí amerického ministerstva zahraničních věcí Boucher označil

Pokračování na straně 2

Ochrana vlastních hranic

Anthony Harrigan

Nejposlednější událostí v historii ilegální imigrace na mexické hranici jsou Irčané, Turci, Číňané, Indové, Brazilci, západní Afričané, Číňané z Hong Kongu a Jižní Koreánci, kteří nyní překračují americkou jižní hranici.

Po desetiletí ilegální přistěhovalci přicházeli z Mexika. Po nich začli přicházet tisíce lidí z Nikaraguy, El Salvadoru a Guatemaly; všichni přišli do Spojených států bez dovolení. Avšak od roku 1988 tajní přistěhovalci z více než šedesáti zemí byli dopa-

deni, když se snažili proklouznout do této země. Pašování lidí z druhých kontinentů stalo se velkým obchodem. Tak například čínský tajný přistěhovalec může zaplatit až 30 tisíc dolarů za to, že je vpašován do Spojených států. Pohraniční stráž zachytí za jeden rok více než 1 milion ilegálních přistěhovalců, ale bylo odhadnuto, že alespoň 2 miliony jich proklouzne mimo kontrolní body Spojených států. Během jednoho desetiletí není vůbec žádných pochyb, že tento proud tajných přistěhovalců z

Pokrač. na str. 5

Poradce Solidarity Tadeusz Mazowiecki (vlevo) a zástupce Solidarity Bronislaw Geremek v parlamentě ve Varšavě v pátek, minulý týden

Pravda se nedá natrvalo překroutit

D. V. - RFE

Nespočet publicistických pořadů bylo už natočeno v televizi a v rozhlase, hory článků zveřejněny v tisku o bezútěšeném životě uprchlíků a neúspěšných emigrantech z Československa v sousedním Rakousku. Scénář takových pořadů bývá vždy tentýž: Za pomoci poradců z bezpečnostních složek a komunistických spolků v Rakousku se vybere několik odstrašujících příkladů, na jejichž osudech se má demonstrovat svět nejistot a beznaděje. Podobně jako mnozí před ním, ani autor a režisér nedávné reportáže v pražské televizi Martin Chlupáč se

nesnažil, byť i jen v náznaku zamyslet nad tím, proč už celá desetiletí opouštějí jeho krajané každoročně v tisících svou vlast, proč podstupují nevyhnutelné počáteční těžkosti v uprchlickém táboře. spí na palandách, jedí z ešusů a čekají, co bude dál, jak líčily záběry z Traiskirchenu - osobní problémy, neúspěchy, nejednou i ztroskotání v obtížných podmínkách nových začátků v cizině byly připisovány na vrub hostitelské zemi anebo pouze samotným emigrantům.

V pražské televizní reportáži z letošního června, tak jako nikdy

Pokračování na str. 4

Generál a svobodník

RFE - Pr.

Před týdnem se ke krátké, ale významné výměně názorů sešli prezident Jaruzelski a předseda Občanského výboru Walesa. K setkání došlo z iniciativy Jaruzelského, který zatelefonoval a o schůzku požádal. Walesa se generálovi ohlásil do sluchátka: Zde svobodník Walesa, slyším a pak přerušil dovolenou a vydal se do hlavního města.

V podstatě šlo o jedinou věc. President Jaruzelski by si přál, aby Solidarita vstoupila do vlády jako koaliční partner a převzala tak zodpovědnost. Walesa to odmítl, i když později před novináři prohlásil, že do vlády mohou jednotliví členové nezávislých odborů, ovšem jako soukromé osoby. Jiná možnost, že by Solidarita převzala sama vládu, když už vyhrála v červnu tak přesvědčivým způsobem volby, se zatím vylučuje. Nejde pouze o to, že vládní koalice vedená komunisty má v Sejmu většinu, nýbrž jsou zde i ohledy především

Pokračování na straně 3

Zprávy

ZE SVĚTA

PRAHA - Československo

Vláda ohlásila minulý čtvrtek, že zarazí všechny veřejné protesty, k nimž by mělo dojít u příležitosti výročí Sověty vedené invaze do Československa v roce 1968. Varování přinesla úřední československá tisková kancelář ČTK. Odráží se v něm odhodlání vlády potlačit všechny projevy

rozdílnosti názorů vyjadřovaných aktivisty usilujícími o politické reformy. Šest nezávislých skupin vyzvalo disidenty, aby uspořádali tichý krátký a veřejný protest na ulicích v den výročí invaze, ale aby se zdrželi demonstrací a zabránili tak brutálnímu policejnímu zásahu. Prominentní český disident Václav Havel rovněž apeloval na občany, aby nezačínali pouliční protesty. Havel uvedl v prohlášení zveřejněném exilovým nakladatelstvím v Londýně 'Palach Press', že lidé by místo demonstrací měli podepsat

Základní kámen...

Dietrich Genscher. A aby nenechal nikoho na pochybách o tom, že má spolupráce Prahy s Bonnem v tomto ohledu 'rezervy' více než značné, uvedl jako příklad pozitivního vývoje tohoto druhu nedávné německo-sovětské společné prohlášení. Architektonickým plánem evropského domu je podle Genscherových slov Helsinský proces se svými hlavními pilíři, k nimž patří kromě kooperace na poli bezpečnosti a snahy o intenzivnější dialog, především respektování lidských práv. Lidská práva, zdůraznil Genscher, se stávají stále víc měřítkem evropské identity, bez lidských práv není myslitelný vnitřní ani vnější mír. Pařížská konference o lidské dimenzi Helsinského procesu ukázala cestu skutečnosti k jednotnému evrop. právnímu prostoru, k evropskému právnímu státu. Mnohé evropské státy dnes usilují - v souladu s Helsinským procesem - o obnovu a přestavbu směrem k větší demokracii, pluralismu, svobodě a právnímu státu. "Vyzýváme československou vládu", prohlásil Hans Dietrich Genscher doslova, "aby se k tomuto pozitivnímu vývoji plně připojila." Protože pevná základna důvěry vznikne pouze za předpokladu, že lidé budou moci svých svobod a práv zaručených Helsinskými dokumenty, zvláště svých svobod politických a náboženských, jakož i práva na to, aby mohli svou zemi kdykoli opustit a zase se do ní vrátit, užívat beze strachu a obav z diskriminace.

Západoněmecký ministr zahraničí zakončil svůj projev dramatickou výzvou k uchopení této historické příležitosti. Je ovšem otázka, zda měl v Černínském paláci posluchače, ochotné - nebo možné i schopné - mu opravdu naslouchat. Zhruba ve chvíli, kdy ministr zahraničí Johannes svého hosta z Bonnu vítal, vyzývali policisté účastníky ekologické demonstrace ve Stromovce amplióny, aby se rozešli, protože jejich demonstrace není povolena. Přitom se demonstrace, jak výslovně zdůrazňovali i účastníci televizní 'Volné tribuny' na aktuální téma lidských práv, v Československu nepovolují, nýbrž pouze oznamují! - tak to alespoň stojí v příslušných zákonných předpisech - a tak se to také prezentuje zahraničním návštěvníkům či delegátům na mezinárodních konferencích.

Jaká je skutečnost, to zažili účastníci demonstrace ve Stromovce na vlastní kůži: Zhruba patnáct osob z přítomné stovky demonstrantů bylo zadrženo a odvezeno na okresek VB. Minimálně proti jednomu z nich, členu nezávislého mírového sdružení Josefu Kunovi, bylo přítom vysloveno podezření z přečinu proti veřejnému pořádku. Ostatně, jak to s tím 'oznamováním' demonstrací je v praxi, přiznali i účastníci zmíněné Voľné tribuny, a sice přesně ve stylu radia Jerevan: v principu stačí demonstraci oznámit, ale ve skutečnosti ji národní výbor může zakázat, jestliže by 'narušila veřejný pořádek'.

O pravém stavu věcí, jen trapně zastíraném poukazem na údajné 'vlastní zákony a předpisy', se mohl za svého pobytu v Praze osobně informovat i Hans Dietrich Genscher, a to z úst nanejvýš povoláných.

Oznámení úmrtí

Oznamujeme svým přátelům a známým smutnou zprávu, že zemřela naše milá maminka, teta, babička, prababička a praprababička, pani

ANNA KOBYLAK,

vdova po † Emil, obydli Antioch, Illinois.

Zemřela 20. srpna 1989 ve 2 hod. po půlnoci ve věku 93 let. Narodila se v Československu 29. dubna 1896 a v USA žila téměř celý svůj život. Pohřeb drahé zesnulé se bude konat ve středu 23. srpna 1989 v 10,30 hod. dopoledne z kaple pohřebního ústavu H. Mařik a Synové, 6507 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. na hřbitov Woodlawn. Byla členkou Rebekka Lodge, Ant. Červenková č. 25.

V zármutku zde zůstávají:

ANN (JIM) EGEM - dcera; ED (JAN) PIVONKA - syn;

EMIL (JANET) KOBYLAK - syn;

15 vnoučat, 5 pravnoučat, 2 praprawnoučata; 2 synovci v Československu.

Návštěvní hodiny v úterý 22. srpna od 3 do 9 hod. večer

petici pod názvem 'Několik vět', která žádá zavedení demokratických reforem a vyjednávání s komunistickými autoritami. Prozatím petici podepsalo asi 15.000 lidí.

NIKOSIA - Kypr

Iránští zákonodárci zvolili do úřadu parlamentního mluvčího radikálního protizápadního klerika Hojatoleslama Mehdi Karrubiho, který prosazuje rozšíření islámské revoluce. Karrubi je tvrdým zastáncem revoluce, který byl neustále vězněn za svoji činnost ještě za šacha Mohamada Reza Pahlaviho. Je spojen-

cem politických rivalů nového iránského prezidenta Rafsanjaniho, které vede radikální ministr vnitra Ali Akbar Mohtashemi.

Iránský prezident Hashemi Rafsanjani několik hodin po svém uvedení do prezidentského úřadu prohlásil ve svém projevu, že by pomohl zajistit svobodu západním rukojmím drženým v Libanonu, jen kdyby Washington prokázal, že se již nestaví nepřátelsky vůči Teheránu. Tvrdil ale, že Spojené státy byly asi možná zapleteny do únosu šíitského duchovního šejka Abdula Karim-Obeida Izraelity.

Pokračování na straně 3

Nezdravá...

útok za brutální a tragickou akci, která může být jen vodou na mlýn nepřátel svobodného Afganistanu. Iménem americké vlády vyzval povstalecké skupiny, aby se soustředily na životně důležitý úkol posílit jednotu svého tábora a zlepšit koordinaci své činnosti.

Soupeřství mezi jednotlivými skupinami osvobozovacího hnutí, osobní ctižádost jejich předáků a odlišné názory na způsob vedení války i na příští uspořádání Afganistanu, jsou jednou z příčin toho, že se mudžahedínům nepodařilo od jara žádný větší průlom na bojišti. Neméně významnou příčinou však je trvajícím sovětská vojenská pomoc kábuleckému režimu. Moskva sice splnila jednu z podmínek ženevské dohody o Afganistanu, uzavřené pod záštitou Spojených národů a stáhla svých 115 tisíc vojáků z této země do poloviny letošního února. Zanechala však vládě prezidenta Nadžibulaha velké množství zbraní - včetně letadel, tanků a děl - a tento arzenál stále dopňuje a posiluje. Podle informací americké vlády dodává Moskva kábuleckému režimu zbraně za 200 až 300 miliónů dolarů měsíčně. Afgánská armáda vypálila od března na postavení geril více než 500 sovětských raket. Každá z nich stála Moskvu jeden milión dolarů. Kdyby měl Sovětský svaz v těchto dodávkách tímto tempem pokračovat, poskytl by Kabulu ročně zbraně za přibližně 3 miliard dolarů.

Spojené státy naproti tomu svou pomoc afgánskému hnutí odporu v prvních měsících po uzavření ženevské dohody snížily v očekávání, že vláda prezidenta Nadžibulaha bez pomoci sovětských jednotek rychle padne. Ani na vrchole afgánské války americké vojenské dodávky nikdy nepřevýšily částku 600 miliónů dolarů. V těchto dnech informovali američtí vládní úředníci novináře o rozhodnutí Washingtonu zvýšit zásluhy zbraní afgánskému hnutí odporu jako odpověď na postup Moskvy. Spojené státy dodají mudžahedínům mimo jiné nový typ raket, schopných ničit letiště a letadla, hlavní zdroj vojenské síly afgánskému režimu.

Vysoký úředník americké vlády označil nedávnou hrozbu prvního náměstka sovětského ministra zahraničních věcí Voroncova, že Moskva bude dále stupňovat své dodávky zbraní Kabulu, za znepokojující a ironickou. Jestliže se tato hrozba uskuteční, bude to podle citovaného amerického vládního úředníka velmi vážné svědectví nejen o sovětských úmyslech v Afganistanu ale také o upřímnosti proklamovaného zájmu Moskvy o zlepšení vztahů ke Spojeným státům.

Czechoslovak Daily Herald

Established 1891 The Denní Hlasatel

6426 W. Cermak Rd., Berwyn, Ill. 60402

Tel.: (312) 749-1891 and 749-1898

Second class postage paid at Berwyn, Ill.

Published Tuesdays,

Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (Ceny předplatného):

DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAYS ONLY (nedělní pouze)	KANADA: in U.S. dollars	
		DAILY and SUNDAYS (Denní a nedělní)	SUNDAY ONLY (nedělní pouze)
3 months 22.00 dol.	12.00 dol.	3 months 28.00 dol.	14.00
6 months 40.00 dol.	22.00 dol.	6 months 50.00 dol.	25.00
12 months 78.00 dol.	40.00 dol.	12 months 95.00 dol.	45.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vždycky s uveřejněnými články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zaslanné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme 1.00 dolar.

OVERSEAS:
in U.S. dollars

3 months	32.00	18.00
6 months	60.00	30.00
12 months	115.00	58.00

POKRAČOVÁNÍ ZPRÁV

TEGUCIGALPA - Honduras

Zahraniční ministr Hondurasu Carlos Lopez Contreras prohlásil, že bude použito nátlakových prostředků, kdyby nikaragujští bojovníci za svobodu-contras nesouhlasili s odevzdáním svých zbraní a odmítli opustit Honduras do 5. prosince v souladu s oblastním mírovým plánem podepsaným předminulého týdne. Kdyby bylo zapotřebí použít sílu k odzbrojení contras, bylo by použito mezinárodních mír udržujících vojenských sil umístěných na hranicích Hondurasu s Nikaraguou a El Salvádorem. Tato mezinárodní mírová armáda se má skládat z vojáků z Kanady, Španělska a Západního Německa.

JERUZALEM - Izrael

Napjatá situace na Středním východě vyvolaná izraelským únosem šejka Abdula Chalima Ubejdy se částečně uklidnila a izraelská vláda nyní čeká na seznam požadavků organizace CHAMAS. Všeobecně se předpokládá, že jednání o výměně zajatců a rukojmích budou zdlouhavá a velmi obtížná. Izraelské ministerstvo zahraničních věcí zahájilo masivní informační kampaň, jejímž účelem je vysvětlit a ospravedlnit izraelskou politiku. Tato informační kampaň, která je koordinována zástupcem ministra zahraničních věcí Benjaminelem Natanjau, již zjevně přinesla pozitivní výsledky v obratu veřejného mínění ve Spojených státech a v některých evropských zemích. Politici pozorovatelé v Jeruzalémě sledují s velkým zadostučněním reakce západního tisku, který byl zpočátku ostře kritický vůči izraelské akci, jehož reakce se značně změnily. V současné době poukazují na značnou míru porozumění a morální podpory západního tisku. Ministr obrany Jicchak Rabin obhájil v jeruzalémském knesetu rozhodnutí izraelské vlády a odpověděl na kritiky poslanců krajní levice. Rabin zdůraznil, že Izrael vyčerpala všechny diplomatické alternativy k osvobození svých zajatců předtím, než vláda přijala rozhodnutí k vojenské akci. Rabin prohlásil, že rozhodnutí o únosu šejka Ubejdy bylo přijato před dvěma měsíci na zvláštním zasedání vládního kabinetu. Ministr obrany řekl, že členové vládního kabinetu vzali v úvahu všechny možnosti reakce organizace CHAMAS, včetně hrozeb popravu rukojmích i možnost popravu zajatých izraelských vojáků. K otázce popravu plukovníka Higginse Rabin podotknul, že podle informací izraelské tajné služby byl plukovník Higgins zavražděn již před několika měsíci.

VARŠAVA - Polsko

Polský komunistický prezident generál Wojciech Jaruzelski jme-

noval poradce nezávislých odborů Solidarity Tadeusze Mazowieckého příštím ministerským předsedou. Bude-li jeho jmenování schváleno Solidarity vedenou většinou v novém parlamentě, Mazowiecki by byl prvním nekomunistickým předsedou ve východní Evropě za více než 40 let. Krátce po jeho jmenování nový vůdce polské komunistické strany Mieczyslaw Rakowski uvedl na polském rozhlase, že si myslí, že strana přijme rozhodnutí Jaruzelského a bude se podílet na Solidaritou vedené vládě. Hlavní představitel Solidarity Lech Walesa v telefonickém interview v Gdaňsku řekl, že se nyní cítí volným opustit svět politiky a věnovat se pouze a plně odborovým záležitostem. Mazowiecki sám se po jmenování odebral do ústraní. Je star 62 let a je předním polským katolickým opozičním aktivistou. Prohlásil, že Poláci musí najít svoji vnitřní sílu, aby národ mohl překonat hlubokou ekonomickou a politickou krizi. Výkonný výbor Solidarity na své schůzi schválil vytvoření opozicí vedené vládou. V připraveném prohlášení mluvčí Solidarity Janusz Onyszkiewicz mimo jiné uvedl, že odbory jsou si vědomy dramatické materiální situace v polských rodinách, ale že vyjadřují přesvědčení, že nová vláda okamžitě podnikne rychlé a rozhodné kroky ke zreformování polského hospodářství a že bude chránit životní standart polských obyvatel.

Polští spojenci ze zemí Varšavské smlouvy, kteří bedlivě sledují krizovou politickou situaci v Polsku, sice spolu se Sovětským svazem vyjadřují určité obavy z dalšího vývoje, ale jinak podotýkají, že je to vnitřní záležitost Polska. Východní Německo a Bulharsko psaly o vývoji v Polsku zdrženlivě. Rumunsko se o polské situaci ve sdělovacích prostředcích ani nezmínilo. Tvrdý komunistický režim v Československu byl méně obezřetnější. Ve zprávě polské televize z Prahy se hovoří o tom, že oficiální československý tisk neskrývá projevy své nespokojenosti s polskou situací. Jedny noviny dokonce předvídají, že nový ekonomický systém, postavený na soukromém vlastnictví, zostří třídní boj a nadělá z pracujících sociální zebračky.

MOSKVA - Sovětský svaz

Stahování sovětských vojsk z východní Evropy je daleko komplikovanější než se zprvu myslelo, prohlásila skupina amerických zákonodárců po dosud nevidané prohlídce sovětských vojenských míst. Čtrnáctičlenná skupina členů výboru domu reprezentantů pro vojenské záležitosti přijela do Sovětského svazu hlavně proto, aby zkontrolovala průběh jednostranného snížení stavu armády, jak je ohlásil Michail Gorbačov v

prosinci minulého roku ve Spojených národech. Nejskeptičtější zákonodárci, republikánský poslanec z Ohio John Kasich řekl, že zákonodárcům není jasné, kolik bojových sovětských sil zůstane ve východní Evropě po rekonstrukci, poněvadž některé pluky jsou přemístovány z místa na místo. Další republikánský poslanec Larry Kopkins z Kentucky zase ohlásil, že si myslí, že bylo toho hodně dosaženo. Členové Kongresu navštívili závod na výrobu raketoplánů, shlédli sovětský laser o vysoké energii a navštívili sovětské jednotky v poli jak v Sovětském svazu, tak ve Východním Německu.

Generál ...

zahraničně-politické. A navíc si nelze představit, že by v této fázi vývoje ve Varšavě generál Jaruzelski připustil, aby Solidarity převzala tak důležitá ministerstva jako vnitro, obranu nebo zahraničí. Což už se zmíněnými zahraničně-politickými ohledy přímo souvisí.

President Jaruzelski hledá nové ministry a není ani jisté, kdo bude předsedou nové vlády. Strana sama stojí před interním rozhodnutím; má-li být generál Jaruzelski prezidentem všech Poláků, jak prohlásil po svém zvolení, pak alespoň formálně musí předat vedení komunistické strany někomu jinému. Ten zas - at' už to bude kdokoliv - z ohledu na nepopulární politiku komulace funkcí - ubyde jako kandidát na úřad premiéra. Úřadující vláda by vládě nové mohla leccos ulehčit, kdyby před svým odstoupením provedla nezbytné zásahy do národního hospodářství. - Nezbytné zde znamená nepopulární, především drastické zvýšení cen potravin a to při téměř sto procentní inflaci. Ale z tohoto úmyslu sešlo: vláda zamýšlela také zvýšit ceny pohonných hmot a někdo navrhl, že by se ceny naopak mohly zmrazit. Proti tomu, jak ukázala polská televize, protestovali především zemědělci: ti by totiž na to museli doplatit. Takže bylo rozhodnutí odloženo. To je pouze jeden z četných současných problémů, a proto se nezávislým odborům není co divit, když odmítají vytvořit vládní koalici. Logika jejich počínání je snadno pochopitelná. Jednak do voleb šli jako opozice - a ne jako budoucí koaliční partner komunistů, a za druhé dnešní polské problémy nevytvořily. Komunistická strana jako vedoucí síla v zemi po desítky let vykonávala moc a je tedy v první řadě její věcí, se nějak se současnou katastrofou vypořádat. V této souvislosti ještě zaznamenejme další Walesův výrok. Na otázku novináře, zda by nechtěl on do vlády, odpověděl: jsem výtečný amatér, ale nyní nastala doba profesionálů.

Západní svět pohlíží na polské problémy s pochopením. Mluvčí amerického ministerstva zahraničních věcí řekl, že 100 miliónů dolarů, které si přeje president Bush, aby byly poskytnuty Polsku, budou asi vyplaceny ve třech letech. Americká pomoc je zamýšlena především soukromému sektoru, což vyvolalo kritiku - také stranického deníku Rudé právo, který napsal, že se Washington snaží ideologicky Polsko rozvracet. Snad nejjednodušší odpovědí na tyto výhrady je, že jde o americké peníze a že tedy Spojené státy už rozhodnou samy, komu půjčí a komu ne. A za druhé, že samotní polští oficiální představitelé se na problém dívají jinak. Situace je vážná, Varšava má v zahraničí dluh odhadovaný na 39 miliard dolarů, není občas schopna splácet ani úroky z dluhu - a tak shání prostředky a pomoc jak se dá. Že dociluje i částečných úspěchů, dokazují rozhodnutí různých západních grémií. Nyní Polsko například jedná o tříletou oddechovou pauzu při splácení dluhů u Mezinárodního měnového fondu. Že by se jí přestávky v placení mohlo dostat aspoň letos, o tom svědčí aktivita amerického presidenta Bushe, francouzského presidenta Mitterranda a britské ministerské předsedkyně paní Thatcherové, kteří naznačili, že Varšava může důvěřovat v to, že letos nebude muset platit dluhy.

Evropské společenství a Polsko dosáhly pětiroční dohody o obchodní a hospodářské spolupráci. A ministři zemědělství členských zemí Evropského společenství schválili pomoc ve výši 120 miliónů dolarů. - Evropská investiční banka asi poskytne půjčky na zlepšení polské infrastruktury: silnic, telefonické sítě a potravinářského průmyslu. Evropská investiční banka už v minulosti poskytla pomoc řadě jiných zemí: v Africe, Karibské oblasti a Pacifiku. Také zemím u Středozezemního moře, například Jugoslávii. Tyto půjčky jsou dlouhodobé a nejsou omezené. Evropská komise organizuje schůzku 23 národů, které by příští týdně v Bruselu měly také jednat o pomoci Polsku a Mad'arsku. Na schůzce se pochopitelně nebude jednat pouze o těchto dvou komunistických zemích. Ničemně - také o nich a to leccos napovídá.

Mne soudila noc

Pravda se . . .

nikdo před tím v podobných pořadech, se nepozastavil nad tím, proč například předáci a členové komunistické strany Rakouska, mnozí z nich z českých předků a českých jmen, jinak velice nakloněni pražskému režimu, sice rádi do Prahy zajíždějí k přátelským rozhovorům a družebním veselícím, ale nikoho z nich ani ve snu nenapadne natrvalo přesídlit a vyměnit údajné sociální a jiné nejistoty za lákavý příslib zámných zítřků. Členové pražského televizního štábu se zajisté mohli na vlastní oči přesvědčit o rakouské současnosti a porovnat ji s poměry doma. Snad i jim byl na první pohled nápadný rozdíl v bohaté nabídce zboží v obchodech, čistotě veřejných prostranství a přes nesrovnatelně vyšší počet motorových vozidel i značně čistším ovzduší. Jistě si mohli všimnout reklam na nepřebornou paletu cest do celého světa, obchodů bez front, vysoké úrovně služeb a zdvořilého personálu.

Rakousko, země srovnatelná s Československem rozlohou, počtem obyvatel a geografickou polohou, prožívá období hospodářského rozkvětu. Pro letošek se dokonce počítá s vyšším hospodářským růstem než ve vyspělých západoevropských zemích, přičemž odborníci prognostikují i pro příští roky trvajícím konjunkturou. Trvale vzrůstá jak objem spotřeby na obyvatele, loni o 3 a půl procenta, tak i vývoz, loni o 9 a letos už o 10 procent vyšší než v předchozích letech. Rakousku se daří snižovat nezaměstnanost, přestože neustává příliv uprchlíků a také turistů, zejména z Polska, kteří se zde snaží alespoň přechodně zůstat, získat na černo práci a výdělek v tvrdé měně. Jak nedávno uvedl ve vídeňské Die Presse generální tajemník rakouského ministerstva zahraničí Klestil, přijalo Rakousko od roku 1945 dva miliony uprchlíků, z nichž zde našlo trvalý domov 600.000 osob. Lze si vůbec něco takového představit v podmínkách dnešního Československa? Rakouský diplomat připomněl, že i když Rakousko plní funkci mostu mezi Východem a Západem, nelze pochybovat o tom, z kterého břehu vychází jeho společensko-politický systém a že tento výchozí bod si Rakousko určuje samo, bez cizího vlivu. Rakouská zahraniční politika a neutralita nepřipouští v tomto smyslu žádné pochybnosti. Zdůraznil, že budoucnost Evropy nemůže být určována diktátem Jalty, ale duchem Helsinek. Lze se pak divit, že v takovém společenském klimatu, za rostoucího blahobytu a prosperujícího hospodářství a dokonale, bez výkyvů fungujícím

Valja Stýblová

„Jeho jméno ti neřeknu. Nikdy a nikomu. Poznáš proč.“
Podívala se na mne. „Nezlob se, Jene, bylo to jako sen a tak to taky musí zůstat. Proč bych ti líčila, jak jsme se skrývali, jak jsme se scházeli, jak jsem se před vámi přetvařovala, abyste na mě nepoznali, jak jsem šťastná. Proč bych ti to říkala. Možná, že bys měl chuť jít za ním a zlobit se na něj, proč se mně, hloupě a nezkušené Stance, raději nevyhnul. Každý z vás by odsuzoval dřív jeho než mne. Není to potřeba. Teď už ne, když jsem se rozhodla, že se vrátím.“

Ještě nedávno jsme si dělali plány, jak odejdeme. Ale já jsem ti nějak nemohla najít odvahu jít za Rudolfem. Bylo mi z toho hrozně těžko a úzko, že ho klamu. Vadilo mi, že bydlím v jeho bytě, že jím za jeho peníze. A tak jsem to vydržela několik týdnů. Ale najednou jsem poznala, že jsem těhotná. V té chvíli jsem si uvědomila, že tu pro mne již není místa. Ten, jehož dítě je, chtěl, abych odešla ještě ten den. Necháme si je, samozřejmě, řekl. Neuvážoval vůbec o jiné možnosti a z toho mi bylo tak hezky, víš, po všech těch cynických vztazích a zákrocích, které jsem viděla poslední měsíce. Přestalo mi vadit, že jsem těhotná. Promluví s Rudolfem a budu volná, slibovala jsem si.

Večer jsem čekala velmi vzrušena na Rudolfa. Nebude to přece jen maličkost. Napadlo mi, abych šla nejdříve za tátou a poradila se s ním. Ale pak jsem si řekla, že by mi to možná rozmlouval, že se musím rozhodnout sama. Ani s tebou, Jene, se mi nechtělo mluvit, nezlob se. Byla jsem odhodlána odejít a neustoupit.

Vzpomínám si, jak mi bylo špatně od žaludku ten večer, málo jsem minulo noc spala a bolela mě hlava. Dlouho nešel a já už byla netrpělivá. Odejdu ráno, říkala jsem si. Aspoň chvíli se musím vyspat.

Přišel v kabátě až do pokoje. Unaveně jej odhodil a klobouk položil na tenhle malý stolek. Měla jsem vybičované smysly, vnímala jsem každý detail té scény. Všimla jsem si i toho, že okraj klobouku je pomačkaný a páska vyrudlá.

Potřeboval by nový, blesko mi hlavou. A pak jsem musela chtít nechtě myslet na to, že si jej třeba nekoupil proto, že dával všechny peníze mně. Neměl nic proti mým osobním, často zbytečným nákupům, v tom na sebe myslel jen málo.

Posadil se a hltavě jedl večerí, kterou jsem mu přinesla. Nedíval se na mne. Vlčka mu unaveně klesala a já si ho mohla nepozorovaně prohlížet a představovat si, jak se mu rysy změni, až mu řeknu, že odejdu. Začala jsem se té chvíle bát.

Teď hned, říkalo mi něco, než ztratím odvahu docela. Dokud jí, dokud se nedívá.

Nebudu mu kazit večerí, rozhodla jsem se nakonec s uboze velkodušným pocitem. Počkáme.

Byla to náhoda, že mi právě tenkrát přinesl tu drobnost. Pletené rukavice, hezké. Nepamatuji se, kdy mi naposled něco přinesl. Vzala jsem je do ruky a seděla s nimi jako bez života na pohovce.

Protivný detail. Proč právě dnes se to muselo stát? Okamžik mého přiznání mi opět unikl, musím sebrat sílu, nesnesu dlouho to napětí.

Pomaloučku. Za nehty se mu černal proužek špíny. Vězovala jsem si jej schválně do vědomí. Tvrdost, jinak neobstojím. Vázanka se mu svezla, měl ji pomačkanou a nedbale uvázanou. Ale nejvíce ze všeho přitahoval můj pohled uzoučký pramen šedých vlasů, vsazený nad čelem do tmavé hnědi ostatních. Nikdy jsem si jich nevšimla, nemá je asi dlouho.

Bylo mi najednou zima. Objala jsem kolena rukama a stáhla si sukni až ke kotníkům.

Maličký úsměv, kterým provázel svůj dátek, mu najednou se rtů zmizel. Potopil se do všednosti večera, najednou tak podobného všem předcházejícím.

Dojdl. Odsunul talíř a zkrížil ruce na stole. Hlava mu trochu poklesla, ještě se na mne nepodíval. Viděla jsem, že teď, právě teď je čas se zvednout, přejít k židli naproti němu, sebrat sílu k tvrdému pohledu a mluvit. Bůh ví, co mi ještě svazovalo nohy. Nebyla jsem schopna vstát. Ta příležitost trvala několik minut.

Pak se těžce zdvihl. Stál chvíli na místě s rukama v kapsách. Pak udělal několik nerozhodných kroků ke mně. Nade mnou se zastavil. A pak mi neobratně položil ruku na vlasy. Sedl si ke mně. Sen o odchodu se zakymácel jako papírový domek.

„Stanko, pro všechno na světě.“

Až do morku jsem pocítila neskonale pokoru jeho hlasu. Vzal mě kolem ramen. Napadlo mě, že snad něco ví. Zapátrala jsem kradmo v jeho tváři. Ne, nezdálo se, že by se o mě něco doslechli.

Začal mluvit. Ze už dál nemůže, že je v koncích, že nesnese, abych se k němu dál chovala tak cize, že už pomalu ztrácí chuť k životu, abych se nad ním slitovala. Ze chtěl stokrát odejít z toho neradostného spojení, ale že to nedokáže, protože beze mne nemůže žít. Ze se pokoušel zapomenout a přitom mi ubližoval. Citila jsem, že tím myslím nějaké dobrodružství, které měl za sebou a ke kterému se tak přiznával. Abych se pokusila ještě jednou s ním začít, že to bude jiné, že si toho budeme oba umět víc vážit, jen abych, proboha, byla jako dřív.“

Stance se zbavily tváře. Nevím, zda jsem dobře viděl, ale zdálo se mi, že jí sklouzla na ruku slza.

„Co ti mám povídat? Čím dál tím víc ty moje prožitky bledly a nakonec jsem nemohla myslet na nic jiného než na toho zničeného, bledého člověka, který seděl s hlavou opřenou o mé rameno a vášnivě a hořce žaloval.“

A teď já, až domluví, mám vstát, shodit mu důvěřivě opřenou hlavu a oznámit mu, že od něho odcházím?

Nikdy bych si nepomyslela, že se mi bude takhle zpovídat. Ze bude u mne sedět zlomen a pokorý, horce mi vyznávající všechno o sobě. Proč se to nestalo dřív? To je tedy ten okamžik, ke kterému jsem ho dříve provokovala z touhy slyšet, že mě má rád. A později z cizáckosti, abych ho viděla pokořeného.

Teď mně z toho bylo jen těžko a s hrůzou jsem si vzpomněla, že jsem těhotná. Ze už je na všechno pozdě, že už mám v sobě zárodek toho druhého. Úzkost mi zrychlila tep a pocítila jsem zbabělou touhu dát mu hlavu do klína a všechno, všechno mu o sobě říci.

Pak jsem se najednou rozhodla. Víš jak. Pochopil jsi to z toho, co od tebe chci.

Vstala jsem a setřásla mu ruce se svých ramen.

„Odpusť mi“, řekla jsem jen, „budu se ode dneška snažit, abys byl spokojen. Vrátime se zpátky.“

Musel bys cítit, jak mi z toho bylo. Teprve teď jsem si uvědomila, jak hrozně jsem mu ublížila. A to krásné, co jsem prožila s tím druhým, začalo mě najednou pálit jako oheň. Pocítila jsem, co je to zrazovat, teprve před ním, když si lehl na pohovku a zabořil hlavu do polštáře. Chvěly se mu ruce a já poznala, že pláče. To byla, Jene, nejhroznější chvíle v mém životě. Věděla jsem, že ho nemám ráda, ale bylo mi jasné, že od něho neodejdu, že na jeho zármutku svůj nový život nepostavím, že mi musíš vyrvat z těla to živoucí, čemu jsem tam tak lehkomyšlně dovolila začít růst. Nesmím jednat jinak. Nezměním už to rozhodnutí. Můj život patří jemu, a co budu na světě, chci svůj přestupek napravovat. Budu mít dítě s ním, má na to právo, patří mu, i kdyby jeho předsevzetí vybledlo a byl opět ironický a chladný. Ale to, Jene, už nikdy nebude. Poctivě se pokusím být jiná a smažu, co se stalo.

Zajímá tě to ještě dál?

Jemu, tomu druhému, jsem to oznámila hned druhý den. Přijal to beze slova, ale byl velmi smutný. Nikdy jsem ho neměla víc ráda než v té chvíli, kdy se celý schoulil do sebe a jen očima prosil.

Nerozumíš proč? Napadlo mi tu noc, že snad ke mně nemá hluboký vztah, že jsem pro něho epizoda. A snad by mi to byl ulehčil, kdybych to na něm poznala. Snad jsem skrytě doufala, že mě začne přemlouvat, nebo že se pokusí jít sám za Rudolfem a rozbije mi mé předsevzetí. Neudělal to a děkuji mu za to. Víš, že je stejně nešťastný jako já. Snad mu ode mne připadá ta oběť zbytečná a hloupá. Ale je úžasné, že to respektuje, že nenaléhá.

Měl mě, Jene, rád, měl. Přestože o tom teď chvíli pochybuješ. Přestože si asi myslíš, že se měl o mne bát. Bral mě takovou, jaká opravdu jsem, bez výhrad, bez oprav, i s tím, že teď nedovedu přivodit Rudolfovi samotu, takovou mě má rád, bez přetvářky. To byla láska, Jene, jakou bych ti přála jednou poznat, přirozená a beze stínu. Všechno, co řeknu, všechno, co si myslím, všechno krásné i hnusné, čeho jsem schopna, všechno na mně miloval. Co jeden řekl, bylo pro druhého svaté.

A přece to zabijím. Divíš se, víš? Nechápeš asi – tak jako on nechápe. A přesto mi věřil, že musím.“

Skončila. Byl bych plakal, když domluvila. Nevěděl jsem, zdali jedná správně. Připadal jsem si neschopný zvážet, zdali je v jejím rozhodnutí zbabělost nebo síla, ale vědomí, že Stanka, malá, hodná Stanka, bude žít do smrti ve stínu, bolelo jako věd.

A což jestli není ještě konec? Dnes ji ovlivnil soucit – ale jak to bude zítra a dál? Dokáže se Stanka, tak prudká a opravdová, ubránit své velké lásce? Těžko mohu věřit!

Byla to snad telepatie. Zavrtěla hlavou. Pokrač. na str. 5

Valja Stýblová

„Ne, Jene, rozešli jsme se navždycky. Po kyrcetáži odjedu. Rudolf si vezme příští měsíc dovolenou, prosila jsem ho o to. A ten druhý – ten se mi vyhne. Snad odjede z Prahy, než se vrátím. Je konec. A nevěříš-li mi, přesvědčíš se.“

„Jak je to dlouho?“ zeptal jsem se unaveně. Napřímila se. Oblíčeji jí uklouzlo do stínu.

„Dva měsíce. Kdy to uděláš?“

„Nebude ti vadit Albert?“ vzpomněl jsem si.

Zbledla. „Nemůžeš sám?“

Polil mě nepříjemný pocit. Začal jsem se bát. Co kdybych ji raději zavedl někam k lékaři? Vycítila to.

„Nikdo se to nesmí dozvědět, nepůjdu jinam.“

„Stanko, bojím se sám, budou se mi třást ruce, chápeš to?“

„Dělej, jak chceš,“ svolila rezignovaně. Ale oblouky obočí se jí křečovitě stáhly.

„Neboj se, nikdo se nic nedozví,“ konejšil jsem ji, ale ona už nemluvila a měla tvář stále nepříjemně bílou. Bude to pro ni těžká situace.

Počítal jsem v duchu dny. Vytáhl jsem zápisník. „Uděláme to za týden,“ řekl jsem nakonec a energicky podtrhl datum v kalendáři. Snad se v tu chvíli otřásl stůl, nevím, jak se to stalo. Ten obrázek maminky byl ostatně jen lehce podepřen o cukřenku. Zachvěl se a padl na stolní desku. Oba jsme si té maličkosti všimli. A námi oběma projel stejný pocit. I jí, poznal jsem to. Protože i ona plaše zamžkala víčky a také jí se zachvěly konečky prstů.

Pokoj znovu zdusněl protivnou, nedefinovatelnou tíhou. Začaly nás rušit rámy obrazů, stín mouchy, která se dostala pod stínidlo. Její silueta se vznášela po stěnách jako hnusný netopýr. Sám jsem rozsvítil velké světlo. Stanka se na mne vděčně podívala.

„Tak je to lepší,“ řekla.

Mluvili jsme pak o všem možném. Nešlo nám to od srdce. Myslím, že byla ráda, že jsem ji nenechal v bytě samotnou a počkal na Rudolfa. Klíče zarachotily. Přetřela si rukou čelo. A pak mu vyběhla naproti. Měl nezvykle měkké tahy, ale byl nemluvný jako vždy.

Chvilí se mi zdálo, že řešení, které si ona zvolila, je nejlepší ze všeho. Urovná se to, zadoufal jsem. Pomohu jí, zvyknou si zase na sebe. Snad jim ta roztržka umožní, že se navždy sblíží a budou žít opravdově. Ano, tak to jistě dopadne, ujišťoval jsem se a zatoužil, aby měla Stanka i poslední obtíž za sebou. Nejhorší bylo, že jsem se cítil hodně vinen tím vším.

Po cestě domů jsem zapochyboval. Neměl jsem přece jen poradit Stance, aby ještě počkala, aby přemýšlela znovu o svém vztahu k Rudolfovi? Opravdu se k sobě málo hodí a Stanka neuváženě přináší tak velkou obět. Co když znovu ztroskotají – a je to pravděpodobné. – Ale snad je lépe, že se rozhodla sama, řekl jsem si nakonec.

Snažil jsem se uhadnout Stančina tajného milence. Znáám ho vůbec? Byli opatrní, říkala. Představoval jsem si tváře, které jsem u ní viděl, dokud byla ještě doma. Hezčí mladenci, které znala z dramatické školy, moji známí, chlapec z mistrovské školy, který chodil ke Stance hrát na housle. Doprovázela ho, hrála dobře na klavír. Byl jsem zvědav. Řekla, že odjede na nějaký čas z Prahy. Snad se mi svěří, až se vrátí.

Šel jsem domů pěšky, musel jsem se vzpamatovat z tolika dojmů.

7

Neřekl jsem Albertovi skoro celý týden, že půjdeme ke Stance. Nemohl jsem se k tomu odhodlat.

Den předtím, kdy jsem slíbil, že k ní půjdeme, měli jsme tříměsíční případ ve Strašnicích. Ta paní nás prosila, abychom to udělali u níh v bytě. Měla něco s nohou, ležela a muselo se to provést potají, dokud byl manžel mimo Prahu. Velký, moderní byt, velmi hezká milostpaní s akademickým titulem. Nestalo se jí to zřejmě prvně. Byla velmi rozumná, znala každý nástroj, kterého jsme měli použít, nebála se.

Řekl jsem Albertovi, že půjdeme ke Stance, když jsme už byli v plné práci a věděl jsem, že se na mne nemůže podívat. Zrudl, jak byl vkleče nachýlen, a jen letmo ke mně otočil hlavu.

„Kdy?“ zeptal se jen. A přidal: „Prosím tě, podej mi sondu.“

„Zitra,“ řekl jsem mu letmo. „Můžeš? Odpoledne, sešli bychom se u ní.“

„Jo,“ přisvědčil a zase se sklonil k práci. Věděl jsem – teď už se nebude na nic ptát.

Podávali jsme si nástroje. Žena byla nezvykle klidná. Ani se neozvala. Střídali jsme se, byla to hezká souhra. Nemuseli jsme na sebe vůbec mluvit, už jsme měli za sebou hezkou řádku případů. Během posledních měsíců jsme si byli vědomi, že pracujeme přesně. Pohyby se zjednodušily na minimum.

První jsem se znepokojil já. Albert byl zamyšlen a ušlo mu asi, že krvácení trvá příliš dlouho. Pacientka pobledla. Strčil jsem do něho loktem. Když se na mne podíval, pokrčil jsem rameny. Trhl sebou a zpozorněl. Uzoučký, řídký proužek tekla a tekla.

„Nic už tam přece nemůže být,“ řekl tlumeně a zvedl nechápavě obočí. Pak se postavil a vrtěl hlavou. Milostivá měla zavřené oči a byla nehezký bílá.

Lehl jsem se. Co se to děje? Díval jsem se bezradně na Alberta. Hmátl jsem jí po pulsu. Otevřela oči a mdle se usmála.

„Už je to hotové?“ zeptala se potichu a jako z velké dálky. Pak jí opět víčka poklesla.

Albert ještě nebyl zdaleka tak vzrušen jako já. Vzal sondu a ponořil ji obráceným koncem do kbelíku. Dal mi ji před oči a výmluvně naznačil palcem, kam až sahá krev. Pak jsme se oba hrozně vylekali.

„Natáhni stříkačku,“ řekl mi rychle. Píchl jí do svalu injekci. Chvilí jsme čekali.

„Panebože, už by to opravdu mohlo přestat.“ Byl velmi znepokojen. Tak, jak jsem na to nebyl u něho zvyklý. Seděl u ní s prsty na pulsu, chvílemi vyskočil a sledoval, zda krvácení neustalo. Nakonec přešel k malému stolku u okna a zavolal mě tam.

„Človče, já si s tím nevím rady.“

Propadl jsem panice.

„Co budeme dělat?“

Albertovi se protlačila mezi oči starostlivá vráska.

„Bojím se, že ji budeme muset odvézt do špitálu.“

Pane na nebi. Rozbouchalo se mi srdce. A manžel to nesmí vědět. Nemůžeme ji to přece udělat!

„Alberte, to nejde!“

Rozčilil se:

„To jsou řeči. Tak ji necháme vykrváct, ne?“ Zaváhal. Dívali jsme se na ni a přemýšleli. Začala nám omdlévat.

„Jdi sehnat vůz,“ zavelel Albert. „Nedá se nic dělat, nestačíme na to. Zajedu s tím na kliniku. Seženu tam někoho známého. Ale, prosím tě, rychle.“

Běžel jsem celý nespůsobe se schodů. Po cestě jsem si vzpomněl na Rutha. Ten musí pomoci! Doktor Ruth, spolužák mého otce, starý praktik. Chodil k nám, už když jsem byl malý. Ví, že jsem medik, přiznám se mu.

Sehnal jsem auto. Udýchaně jsem řekl šoférovi adresu. Rozjeli jsme se na Vinohrady. Ordinoval. Postavil jsem se přede dveře ordinace a čekal, až vyjde pacient, který tam právě byl. Ostatní čekající se na mne dívali nevráživě. Viděli, jak jsem netrpělivě přiběhl, a zklamaně si domyslili, že doktora někam odvezu.

Objevil se ve dveřích. Nudící se čekárna kvitovala se zájmem ten malý zážitek. Několik povinných zakašlán. Kruh židli mě promítl do průsečíku pohledů.

„Pane doktore, něco důležitého.“

Pokynul do ordinace. Tam mi podal cukr. „Copak, Jeníku? Něco doma?“

Pokračování příští čtvrtěk

Ochrana...

Asie, Afriky, Indie a Jižní Ameriky stane se záplavou. Stane-li se tak, pak vyšinutí amerického hospodářství a společnosti bude nesmírné. Spojené státy čelí kritickým hospodářským problémům včetně nesmírného federálního schodku a nemohou již více absorbovat armády ilegálních přistěhovalců.

Dnes je skutečností, že celý svět by se chtěl nastěhovat do Spojených států. Miliony lidí v dálných krajích vidí pórovitě jižní hranice Ameriky jako pozvánku k infiltraci.

Nezákonná imigrace má svůj vliv na životní úroveň Spojených států a na příležitosti mladých Američanů. Právoplatní imigranti také trpí, neboť musí čekat dlouhou dobu než nabydou práva vstupu do Spojených států, zatímco ilegální imigranti prostě obejdou pravidla stanovená pro imigrační systém.

Změněný charakter ilegální imigrace dokazuje také, že i zesílené pohraniční strážě a opatření imigračního a kontrolního zákona z roku 1988 jsou nedostatečná a nejsou sto zabezpečit hranice Spojených států. Sváry v Číně a strach v Kong Kongu z vyhlídky na komunistickou vládu v roce 1997 naznačují jasně, že tlak a snaha k obdržení nezákonného vstupu do Spojených států se jen zvětšuje. Amerika však nemůže ubytovat miliony lidí z celého světa. Imigrační zákony Spojených států jsou již víc než velkomyšlné. Uprchlíci byli připuštěni ve velkém množství.

Spojené státy si musí být jisty, že jejich jižní hranice jsou dobře zabezpečeny. První pás drátěného plotu byl postaven v době Cartrovy administrace. Tato hradba musí být prodloužena podél celé hranice s Mexikem dlouhé 1.900 mil a vláda Spojených států musí na tomto opatření trvat vzdor nevyhnutelnému protestu z Mexika. Mexické autority samy přiznávají, že ilegální osoby přicházejí z jiných zemí kontinentu.

Bushova administrace by měla plánovat rozmístění dostatečného množství vojenských oddílů, které by pomáhaly pohraniční strážě. Vojenské jednotky, které dle Bushova návrhu Sovětům Spojené státy mají v úmyslu stáhnout z Evropy, mohly by být velmi snadno užity k tomu, aby zabezpečily hranice proti ilegálním imigrantům.

Není více času pro setrvání s nedostatečnými opatřeními, která zřejmě nezabránila infiltraci Spojených států těmi, kteří neuznávají americké imigrační zákony.

Český národní hřbitov v Chicagu

již přes 100 let důvěrně slouží potřebám československé krajanové veřejnosti v Chicagu a okolí. Puhřívání do země, zehem a do krypt MASARYKOVA MAUZOLEA s křídly Dr. Ed. Beneše a Gen. M. R. Štefánika. Obstaráme letní i zimní zdobené hrobů, jakož i bronzové náhrobní tabulky, kamenné pomníky a ostatní potřeby a služby spojené s údržbou.

Tel. 788-8442, 539-8442
5255 No. Paulaski Rd.
CHICAGO, IL 60630

Poslouchajte náš rádlový program každou nedělu v 9 hodin ráno na WCEV 1450

KDO
INVESTUJE -
TEN
BOHATNE

**Hledám nemovitosti
na prodej!**

Kupců je stále dost - procenta jsou nízká tak, jako v roce 1979.

Mám rodinné domky, nájemní (apartmentní) domy, obchody. **KOUPĚ TOHOTO MĚSÍCE:**

6.8 akru u Wisconsin Dells a 'trailer' dům se vším komfortem, blízko jezer a řeky jenom za 35 tisíc dolarů.

Kdo má rád přírodu a klid, rád zamění rušný denní život alespoň o víkendech a dovolené. Nenechte si ujít tuto příležitost!

Několik českých rodin už tam v okolí bydlí.

WESTCHESTER

rodinný dům o třech bytech, 3-3-2 ložnice za \$ 249.000

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Čermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel. : 484-4800

**Našim milým
čtenářům
na vědomí:**

Při prohlídce knih jsme zjistili, že mnoho našich čtenářů "čte na dluh". Proto jsme byli nuceni rozestat velký počet upomínek, což nám zabralo hodně času, a také stálo hodně peněz za poštovné, které je dnes vysoké. Prosíme, zasílejte předplatné včas. Děkujeme.

Podporujte Hlasatel

Máte zapláceno předplatné ?

**Kde možno koupit
Hlasatel:**

Austin a Čermák Rd., Cicero.
ve stánku

Miloš Pancner,
6038 W. Čermák Rd., Cicero.

Prague Sausage,
6312 W. Čermák Rd.,
Berwyn - pouze nedělní

Redakce Hlasatele,
6426 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Fred Pancner,
6514 W. Čermák Rd.,
Berwyn.

Roh Oak Park a Čermák Rd.,
Berwyn - stánek.

26th a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a Ridgeland,
Berwyn, stánek - nedělní.

Čermák Rd. a East Ave.,
Berwyn, stánek.

V New Yorku: Candy Store,
1437 - 1st Ave.,
New York, N. Y.

Help Wanted

MANUFACTURING

Rapid growth combined with the continued success of Toyota Machinery USA, a dynamic machine tool manufacturing company located in Arlington Heights, IL, has created positions on 1st and 2nd shift for **MECHANICAL TECHNICIANS**

Position will entail assembly of CNC machining centers. Knowledge of mechanical tools and previous experience in assembly of machines or machine tool scraping preferred. Willing to train those with mechanical ability, previous welding, or machinist experience.

ELECTRICAL TECHNICIANS

Two years of electrical assembly experience preferred. Must be able to use hand tools and read schematics. Willing to train.

HARNESSE ASSEMBLERS

Some electrical background preferred; however willing to train right candidate to assemble wire harnesses.

We offer a competitive salary, a comprehensive company paid benefits package including a 401K retirement savings plan and educational assistance. If interested, apply in person or send resume with salary requirements, and shift and position preference to:

TOYODA MACHINERY USA, INC.
316 W. University Drive
Arlington Heights, IL 60004
Attn: Human Resources
equal opportunity employer m-f-h-v

UPRCHLÍCI SE VRACEJÍ DO VIETNAMU

Vietnamci nastupují do aeroplánu v Hong Kongu a letí zpět do své vlasti. Byli mezi těmi 121, kteří dali přednost repatriaci před dalším životem v přeplněných uprchlických táborech v Hong Kongu.

*****

EXCELLENT WAGES for spare time assembly. Easy work at home. No experience needed.

CALL 1-504-641-7778
Ext. 2540

Open 24 Hours, including Sunday.

*****

Exclusive skin care salon is seeking experienced, licensed esthetician, Salary, benefits plus commission. Apply in person. Ilona of Hungary, 45 E. Oak Street, Chicago 60611. Tel. 337-7161.

PEACE WITH
FREEDOM

**the
RUPTURED
DECADE**
1938 - 1948

A NOVEL BY
MILAN JAN HALLA

Objednávky adresujte na
AMERON HOUSE
Post Office Box 1200
Maittuck, N.Y. 11952, USA
Cena knihy \$ 19.95

Obchodní příležitost

LOTERIE - PRODEJ

Využijte výborné příležitosti k dosažení úspěchu, o jakém většina lidí sní, ale zřídka dosáhne. Vydělávejte na prodej lístků loterie. Nemusíte v loterii vyhrát, abyste se stali finančně nezávislí. Minimální potřebná hotovost je \$1,395.00 na zařízení. Volejte bezplatně 1-800-476-0369, 1 v neděli.

*****

Carousel Motel

na Floridě - St. Petersburg area. Pronajímáme pokoje s kuchyní. 50 metrů od moře. Rozumné ceny. Volejte Zdeněk a Anička Šalanský (813) 397-5944.

*****

Prodá se

česká restaurace v západním předměstí Chicaga. 447-6776.

Personal

Warm, considerate single male, 46, 6'2", 170, Chicagoan, seeks caring walks and talks with a considerate, warm woman.

Jack, (312) 267-5962

Seznámení

Nino hledá seznámení s dívkou rodinný život a přátelství. Tel. 348-3795.

**Help
Your
Heart**

**Pravda se nedá
natrvalo překroutit ...**

trhem se našinec cítí jak v jiném světě?

Nebýt Československo léta závislé na neustálém prohlubování všestranné spolupráce se zastalým kolosem na hliněných nohách, stálo by si dnes jinak, Předseda vlády by nemusel naříkat, že aktivní salda obchodní výměny se socialistickými zeměmi nejsou nic platná, že produktivita práce je o polovinu nižší než ve vyspělých státech, atd.. Pravdu má Ludvík Vaculík, když říká, že ve Vídni je to jako v Praze, a škoda, že v Praze to není jako ve Vídni.

WANTED TO BUY

Old Toys, Cars, Trucks, Football and Baseball Cards, Old Tins, Coffe, Tea, Tobacco, Japps Potatoe Chip Cans, Old Magazines, Cracker Jack Items, Iron Mechanical and Still Banks, Marbles, Old Walt Disney Items, Lone Ranger, Batman, Gene Autry, Old Comic Books, Beer Steins and Glasses, Old Postcards.

Call NORM at 863-8979
or 447-7955

Stálé napětí v sovětské republice Uzbekistánu

P. B. -rfe/m.

Ve ferganské oblasti Uzbekistánu, která byla dějištěm téměř dvoutýdenních násilností, podle všeho vládne opět klid, ale napětí, vyvolané pogromy na příslušnicích meschetinské menšiny, trvá. Podle sovětského tisku se i příslušníci jiných menšin, jako jsou Rusové, Arméni, Židé, Korejci a Tataři obávají, že se stanou terčem vražedné nenávisti uzbeckých band.

Sovětská vláda, která do postižené oblasti vyslala asi 12.000 příslušníků jednotek svazového ministerstva vnitra, nyní bilancuje události posledních dní a snaží se zjistit jejich příčiny. Pro většinu pozorovatelů bylo vypuknutí pogromů velkým překvapením. Meschetinci, deportovaní za Stalina ze svých domovů v Gruzii, žili v Uzbekistánu pokojně a jsou podobně jako Uzbeki mohamedáni. Přesto je najednou začátkem června začaly přepadat davy Uzbeků, především mladistvých, kteří je vraždili, znásilňovali ženy, zapalovali jejich domy a automobily a nezastavili se ani před zohavováním mrtvol. Podle úředních údajů přitom zahynulo na devadesát osob, podle neoficiálních údajů více. Uzbecké pogromy tak rozsahem přesáhly dosud nejvážnější národnostní násilnosti za Gorbačovovy vlády, k nimž došlo loni v Sumgaitu, kde Azerbajdžánci pořádali hon na Armény.

Zatímco bezprostřední příčinou násilností ve Ferganě, Kokandu a v jiných městech byl zřejmě náhodný spor v bazaru, není dosud jasné, v čem spočívají hlubší kořeny tohoto konfliktu. Úřady a postižení udávají nejrůznější důvody, od spiknutí proti perestrojce přes činnost místní mafie po islámský fundamentalismus. Michail Gorbačov za návštěvy Bonnu řekl, že v Uzbekistánu vycenil zuby fundamentalismus, ale nijak to blíže nevysvětlil. Generálporučík Pankin, náčelník vyšetřovacího odboru sovětského ministerstva vnitra uvedl, že mezi hesly, pod nimiž rozvášnění Uzbeki táhli proti Meschetincům byla hesla jako 'Vyhlazujeme Turky, zardousíme Leninovy zvrhlíky!' a 'Sláva islámu a ajatolláhu Chomejnímu!'

Ministerský předseda Nikolaj Ryžkov, vyslaný do Uzbekistánu řekl, že mezi demonstranty a účastníky pogromů byli i členové komunistické strany a místních sovětů. Podle údajů sovětského tisku dostávaly uzbecké bandy na různých místech k dispozici zbraně, auta, peníze, drogy a alkohol od místních činitelů a nutily jiné Uzbeky, aby se přidali k jejich loupežným a vražedným výpravám. To by nasvědčovalo tomu, že nepokoje měly skutečně politické pozadí. V této souvislosti se hodně mluví o údajně stále mocné uzbecké mafii, která za dob Leonida Brežněva ovládala stranický a státní aparát v Uzbekistánu a měla mocného ochránce v Brežněvově zeti Čurbanovi. Gorbačovova kampaň proti korupci, již padl za obětí i Čurbanov, vyvolala v řadách uzbecké mafie pochopitelně nevoli.

Jako další příčina násilných nepokojů se uvádějí všeobecně špatné hospodářské a sociální poměry v Uzbekistánu. Z 18 miliónů obyvatel republiky je asi 1 a půl miliónu lidí, převážně mladistvých, bez zaměstnání. Část obyvatelstva žije na hranici chudoby. Uzbekistán je jednostranně závislý na pěstování bavlny a zaostává za jinými republikami. Chemické postřiky bavlněných polí vedly ke značnému narušení životního prostředí.

Premiér Ryžkov po návštěvě v uprchlickém táboře pro Meschetince poblíž Fergany prohlásil, že něco tak strašného, jako důsledky pogromů, v životě neviděl. Ti Meschetinci, kteří se nemají kam vrátit, se evakuují do několika oblastí ruské federace. Jejich osudem se bude zabývat zvláštní komise sovětu národností a Ryžkov nevyločil, že časem by se mohli vrátit do svého původního domova v Gruzii. Ryžkov řekl, že i tam je však velmi napjatá národnostní situace. Evakuaci údajně zpomaloval nedostatek letadel. K tomu jen dodejme, že na mnohem komplikovanější operace, jakými byly například invaze do Československa a do Afganistánu, se letadel našlo dost!

Průplav mezi Odrou, Dunajem a Labem

V. -rfe/m. -

Poslední číslo rakouského týdeníku Wochenpresse si všimá v obsáhlém článku dalšího monstrozního projektu, s jehož realizací se má v Československu co nevidět začít: Výstavby průplavu mezi Odrou, Dunajem a Labem, který prý má být posledním velkoprojektem svého druhu ve střední Evropě. Jakýmsi signálem k propagační kampani v československých sdělovacích prostředcích, jejichž prostřednictvím má být pro veledílo příznivě naladěna domácí veřejnost, byla tisková konference, uspořádaná nedávno slovenskou vládou pro úzký okruh pečlivě vybraných novinářů. V tomto duchu pak také o 'vodní cestě míru' jak projektovaný kanál vzletně nazývají předáci stranicko-vládních a tiskových orgánů, referovala bratislavská Pravda.

Zcela jiného mínění je vídeňská Wochenpresse, renomovaný rakouský týdeník, reprezentující solidní čtenářskou veřejnost. Podle ní jde o přípravu k uskutečnění další hrůzné vize typu Gabčíkova, jež bude mít za následek narušení přírodní rovnováhy a ohrožení životního prostředí. Ke spojení Odry s Dunajem a Labem a tím vytvoření evropské vodní cesty, má posloužit především řeka Morava. Na jejím toku v délce 275ti kilometrů má vzniknout 49 propustí a 24 vodních stupňů ve formě zdymadel. Zhruba na každém 11-tém kilometru řeky by se objevila jedna stavba. Není pochyb o tom, že povodí Moravy tak, jak dnes vypadá, by se změnilo k nepoznání. Z přírodního toku se podle záměru projektantů a těch, kteří jej chtějí za každou cenu prosadit, má stát vodní dálnice pro přepravu těžkotonážních nákladů - píše ve Wochenpresse. Plánuje se i postavení 12 přístavů. V obou směrech by se ročně mělo přepravit 42 milionů tun zboží. Součástí pro atomové elektrárny, nákladních i osobních aut, fosfátů, rudy a dalších nákladů. Koryto řeky Moravy není pro takovou zátěž dostatečně hluboké ani široké, takže bude nutné vydatně bagrovat, betonovat, regulovat. Všechny tyto velkoplošné a drastické zásahy, nutné pro takřka totální regulaci řeky

Pokračování na str. 8

Zavítáte-li do Chicaga, nezapomeňte navštívit náš obchod a prohlédnout si bohatý sklad importovaného zboží

PANENKY - české, moravské, slovenské - 9' - \$13.50, 11 a půl' - \$15.00, 24' - \$75
ŠOHAJE - 9' - moravský - \$16.50, 9' slovenský - \$13.50
ČESKOSLOVENSKÉ VLAJKY - 4' x 6' - \$1.25, 9' x 12' - \$2.95, 3' x 5' - \$8.95
ZÁLOŽKY DO KNÍH - vyšívané stuhy s tvářící děti - \$3.50
BÍLE VYŠÍVANÉ ZÁSTĚRY Z ČESKOSLOVENSKA - \$35.00
6' DŘEVĚNÉ TALÍŘE S OBRÁZKY Prahy, Plzně, Bratislavy, Banské Bystrice - \$7.50
DŘEVĚNÉ KRABÍČKY - 5 a půl x 4' malované - \$17.50
8 x 4 3/4' vypalované - \$31.50
4711 KOLÍNSKÁ VODA - 1/7 fl. oz. - \$9.00, 3.3 fl. oz. - \$13.50, 13 fl. oz. - \$14.50, 26.5 fl. oz. - \$23.00; spray - 2 fl. oz. - \$11.50, 3 fl. oz. - \$15.00; mýdlo - 3 kusy - \$9.00
NIVEA KREM - 60 ml. - \$1.95, 150 ml. - \$3.50
ČESKÝ TEPLOMĚR - \$4.00
MLÝNKY NA MÁK - \$29.75
STROJKY NA HALUŠKY - \$14.50
KRÁJEC NA KNEDLÍKY - \$9.50
PEROUTKY - \$1.75
NOVÉ VIDEOPÁSKY - Moravanka a Hašlerovy písničky - 90 min. - \$35.00; Slovák-Malokarpatská kapela - 60 min. - \$35.00
SLOVNÍKY - Tenka: Anglicko/český - Česko/anglický - \$6.95; Hals: Anglicko/český a česko/anglický - \$6.50, Česko/anglická konverzace - \$3.50; Say It In Czech ('English-Czech Phrase Book') \$3.50.

SEZNAMY NA POŽÁDÁNÍ

knihy, kazety, videopásky, byliny a koření, keramika, granáty.

Výlohy za poštovné:

Na objednávky do 5.00 dol. - \$ 1.50. Od 5.00 do 25.00 dolaru - \$ 2.50. Od 26.00 do 50.00 - \$ 5.00. Od 51.00 do 100.00 dol. - \$ 7.50. Od 100.00 výše - \$ 10.00.

Zboží možno koupit na kreditkartu VISA nebo MASTER CARD. Zákazníky z Illinois upozorňujeme, aby na každý 1.00 dolar poslali o 7 centů více na státní daň.

TUZEX

Potravinové balíčky beze cla nebo dárkové poukázky do Československa vyřizujeme nejrychlejší cestou - spolehlivě a zaručeně. Seznam zdarma.

F. PANCNER, Inc.

6514 W. Cermak Rd., Berwyn, IL. 60402

Tel.: (312) 484-3459

Obchodní hodiny:

Denně od 9.30 hod. dopol. do 6.00 hod. večer
v sobotu od 9.00 hod. dopol. do 6.00 hod. večer
v neděli zavřeno

SINCE 1921... First National Bank of Cicero

Provádí bankovní služby
veřejnosti.

Základ spolehlivé společnosti

6000 West Cermak Road.

2500 South Cicero Ave.

Cicero Illinois 60650 Phone 780-5000 Member FDIC

Po nedávných vzrušujících zprávách a událostech, které zrodily tolik optimismu ve světě a v Polsku samém, zdá se, že dochází k vystřízlivění. Na jasné budoucnosti ukázaly se mráčky. Zůstanou-li jen takovými, lze jen říci, že tyto potíže jsou nevyhnutelným doprovodem rodícího se nového světa a zítřku polského národa. Avšak pod zorným úhlem historie komunismu a historie vrstev, které nikdy nevěděly jak s ním zacházet, země s 'nejliberálnější' bolševickým režimem, jak se rádo o Polsku říká, dala se cestou roubenou stromy s komunistickým ovocem a vydlážděnou komunistickými zmetky. Jejich odklizení bude takto otázkou dlouhé doby. Stále lidé nerozumějí, že komunismus musí být zničen přes noc, tak jako byl zničen nacismus, ačkoliv tento poslední měl více dobrovolných vyznavačů než učení pana Marxe, Engelse a Lenina.

Ve svém úsilí o rozřešení politické krise, Czeslaw Kiszczak předal úkol vytvoření vlády malé straně spojených rolníků. Kiszczak sám je připraven k resignaci. Dle představitelů Solidarity tah je namířen k blokování snah Walesy o vytvoření vlády bez komunistů. Odborářský vůdce se snaží přimět stranu spojených rolníků a demokratickou stranu k vytvoření vládní koalice, kde místo komunistů by byla Solidarity.

Komunisté kontrolují asi 37 procent hlasů v parlamentu a Solidarity asi 35 procent, a jen boží vědí, jaký to má význam. Ostatní demokratické strany kontrolují dohromady asi 22 procent. Chtějí-li vůbec dojít k nějakému cíli, a my se domníváme, že bolševici mají zcela něco jiného za lubem, pak si musí ujasnit, kdo je kdo. Obě strany - spojených rolníků (zemědělců) a strana demokratů by měly psát svá jména v uvozovkách.

Nemůžeme se zbavit dojmu, že komunisté vmanévrovali Walesu do slepé uličky, tak, kam chtěli. Vytvoří-li vládu bez komunistů či s komunisty, má před sebou nepřekonatelný úkol: Nemůže napravit socialistické svinstvo napáchané za posledních 50 let rudými socialisty a z toho 6 let socialisty hnědými, v dohledné době. Komunisté samozřejmě využívají tuto situaci s poukazováním na 'neschopnost'

Průplav mezi...

Moravy, musí mít nutně za následek zničení lužních lesů, ekoostrovů a narušení všech přilehlých ekologicky významných oblastí, včetně mnoha druhů vzácné fauny a flóry.

Vídeňská Wochenpresse upozorňuje na další pro rakouskou veřejnost velmi citlivý aspekt plánované vodní trasy, jež má ústít do Dunaje. Na jejím horním konci, nebo chcete-li začátku, má stát budoucí atomová elektrárna v Blahutovicích. Projekt kanálu sice počítá s vybudováním čistících a filtračních stanic, ale kde jsou záruky, že budou skutečně včas postaveny. Wochenpresse poukazuje na odstrašující příklad Gabčíkova, a dodnes chybějících čistíček pro státní sídliště Petržalka v Bratislavě, odkud dál odcházejí nečistoty do Dunaje.

Článek ve vídeňské Wochenpresse byl jen první známkou odporu proti dalšímu mamutímu projektu československých stranicko-vládních míst, v němž po atomových elektrárnách a Gabčíkovu, vidí zdejší ochránci životního prostředí reálné nebezpečí i pro Rakušany. Vždyť řeka Morava teče i rakouským pohraničním územím s přilehlými lužními lesy a vzácnými ekosystémy. Proto svolal 28. června rakouský Ekologický ústav, místní pobočka Světového fondu divočiny a organizace pro vytvoření Národního parku dunajské lužní lesy, společnou tiskovou konferenci. Zúčastnilo se jí několik desítek zástupců rakouských sdělovacích prostředků. Přítomní řečníci uvedli, že důsledky projektovaného dunajsko-labsko-oderského kanálu na životní prostředí se jeví být podle současných poznatků vědy dalekosáhle škodlivé až katastrofální. Také hospodárnost projektu se ukazuje být značně pochybná. Dosavadní dvoustranné rozhovory

vůdce Solidarity, lidé začnou říkat, že dříve to bylo lepší a Solidarity, a s ní i jiná hnutí, které se eventuálně musí vynořit, budou zatraceny.

Přece jen ta šibenice pro komunisty je lepší, pane Waleso. Bojíte-li se ji užít, pak na ni sám skončíte a nebo ve škarpe. Nesmí se také zapomínat, že pokusy Solidarity o vytvoření vládní koalice velice pobouřily, a musely pobouřit. Sovětský svaz, neboť pojednou by měly ve svém srdci nekomunistickou vládu.

Pocity nadějí, vystřídané s vystřízlivěním, kterých jsme svědky v Polsku, nacházíme také v Maďarsku. Podle normálních komentářů člověk má dojem, že se v Maďarsku rodí, či dokonce již zrodila nejlepší demokracie na světě. Bush dokonce dostal 'řád', v němž největším předmětem byl kus ostnatého drátu 'prý' ze železné opony, která byla nedávno stržena na maďarsko-rakouské hranici. Nyní došla zpráva, že maďarská 'demokratická' vláda odebrala občanům, kteří se snažili překročit hranici 'bez železné opony', jejich dokumenty. Vládními činiteli bylo zdůrazněno, že zákony týkající se zákazu přechodu hranic bez platných dokumentů jsou stále v platnosti.

Možná, že ten řád s kusem železné opony, který maďarští 'demokraté' připíchli s takovou slávou panu Bushovi na klopu kabátu, udělá pro maďarské bolševiky a jejich soudruhy z ostatních bolševických zemí více, než železná opona v celé své 'slávě'.

Scenario Bush a rukojmí stávají se nudnou událostí a na to čekají 'vůdce tohoto světa, či lépe řečeno ti, kteří se dostali na vedoucí místa. Jejich úmysl a taktika není ničím jiným. Veřejnost obyčejně přepadne nuda a apatie po dlouhé době, kdy se jen mluví a nic se neděje. Jakmile nastane tento stav politické nirvany, naši političtí 'bohové' se začnou tvářit jako by se nic nestalo. Když se nic nestalo, pak se před tím rozhodne vůbec nic nemohlo stát. Ano, lidé se nudí a zapomínají. Zapomínají až příliš lehce. Většina politikářů se drží ve svých pozicích jen proto, že lidé se nudí a zapomínají.

Pokračování příští čtrtek

mezi Rakouskem a Československem probíhaly bez informování veřejnosti.

V Linci se konalo třetí kolo, nyní už trojstranných jednání za účasti Československa, Polska a Rakouska. Na tiskové konferenci bylo možné se dozvědět, že 24. června byla uspořádána o projektu pódiová diskuse v Bratislavě, již se zúčastnilo asi 150 osob. Podle názoru pořadatelů debaty Svazu ochránců přírody v Bratislavě a dalších účastníků, by realizace průplavu neměla přijít v úvahu ani z hlediska existujícího právního řádu, protože československý zákon o chráněném přírodním území zakazuje jakoukoliv stavební činnost v jeho obvodu. Celková atmosféra na prozatím první veřejné diskusi v Československu k tématu průplavu byla prý velmi vzrušená, protože jak Svaz ochránců přírody na Slovensku, tak i odborníci a občané, jsou podle vlastních slov odhodláni nepřipustit, aby se o životně důležitých otázkách nadále rozhodovalo nedemokraticky, kdesi nahoře, bez nich. Jak vyplynulo z tiskové besedy ve Vídni, žádají citované rakouské organizace na ochranu životního prostředí společně se slovenským Svazem ochrany přírody a dalšími zástupci z Československa, aby na řece Moravě nebyla připuštěna žádná další stavba. Namísto toho, aby byl zřízen na obou stranách hranice společný národní park Morava a aby namísto dosavadní železné opony zde, ale i jinde, existovala už jen společná zelená opona.

Do Československa 1989

Hlavní skupinové odlety do Prahy a Bratislavy z Chicaga, New Yorku a nebo z dalších míst USA za nejlevnější ceny.

Data odletů: 1., 15. a 29. září

Zájezdy jsou na 16, 21 a nebo na 30 dní pobytu, které mohou být prodlouženy dle vaší potřeby, bez jakéhokoliv zvýšení.

Rovněž máme zájezdy do Vídně za velmi výhodné ceny.

Zájezdy příbuzných z Československa vyřizujeme rychle, spolehlivě a levně. Máme zvláštní nemocenské pojištění pro návštěvníky.

TUZEX - dárková služba vašim příbuzným a přátelům. Nový výměnný kurs: 9.40 tuzexových bonů za 1.00 dolar.

Vyžádejte si podrobné informace u

Weber Travel Agency

6805 W. Čermák Rd., Berwyn, IL. 60402
Tel. (312) 749-1333

When you have questions about investing... see the Banking Professionals

At the Affiliated Bank/Western National we take a personal interest in our customers. We take the time to listen to your needs, answer your questions and discuss your investment alternatives.

We offer a complete range of financial services including discount brokerage and insured tax-exempt Unit Investment Trusts.

The affiliated Bank/Western National... we have the personalized service you need and the investments you want to help you effectively manage your money.

Affiliated Bank/Western National

5801 West Cermak Rd. Cicero, IL 60650
6001 West Ogden Ave. Cicero, IL 60650

Depositors insured up to 100,000 dol. Phone 656-2000

Member FDIC